

Verkkolaskudirektiivi 2014/55/EU

Taloustorstai 14.6.2018

Jari Vaine, erityisasiantuntija/rahoitusala
Suomen Kuntaliitto, kuntatalous

Direktiivi 2014/55/EU sähköisestä laskutuksesta julkisissa hankinnoissa

- EU:n neuvosto hyväksyi 14.4.2014
- Soveltamisala (alkuperäisen direktiivin määrittely)
 - » Vain julkisia hankintoja koskevissa direktiiveissä tarkoitetut laskut
 - » Vain julkisen sektorin toimijoiden lähettämät laskut (kansallisella, alueellisella ja paikallistasolla)
- Antaa komissiolle toimivallan eurooppalaisen standardin luomiseen
- Ei kiellä hankintayksiköitä vastaanottamasta muun muotoisia laskuja (esim. paperisia), mutta on kyettävä vastaanottamaan julkisia hankintasopimuksia ja käyttöoikeussopimuksia koskevat, standardin mukaiset sähköiset laskut
- Kansallinen täytäntöönpano-aika; viimeistään 27.11.2018
 - » Suomessa kansallisesta täytäntöönpanosta vastaa valtiovarainministeriö

Direktiivin mukainen verkkolaskustandardi

- CEN (Comité Européen de Normalisation / European Committee for Standardization), yksityinen voittoa tavoittelematon järjestö, päätehtävänä edistää eurooppalaista standardisointia
- CENiä pyydettiin kehittämään ja testaamaan verkkolaskulle standardi = *semanttinen tietomalli* sähköiselle laskulle
 - » (Semanttinen: Tietoa jäsennetään liittyvillä aiheilla ja merkityksillä, jotka kuvaavat sitä, mihin kyseinen sisältö liittyy. Tietoa voi etsiä intuitiivisesti käyttötarkoituksen perusteella, tietämättä fyysistä sijaintia hierarkiassa)
- Standardi julkaistiin EU:n virallisessa lehdessä 17.10.2017
 - » Julkisen hallinnon soveltamisohje

Mikä muuttuu?

- Noin 60 uutta tietoa (vrt. Finvoice 2.01)
 - » Paljon koodistoja – käytöstä sovitaan erikseen
 - » Nykyisissä kansallisten formaattien versioissa huomioitu kattavasti tietoja - semanttinen malli ei tuo mitään mullistavaa
- Joitain uusia vaatimuksia, joita on haasteellista sovittaa kansallisesti (esim. koontilasku)
- Toisaalta uusia lisäarvoa tuottavia tietoja
 - » Nyt automaatioon tarvittavat tiedot eivät ole välittyneet oikeissa tietoelementeissä tai lainkaan järjestelmien puutteellisuuksista johtuen
- Direktiivi sisältää paljon teknisiä yksityiskohtia
 - » Lähtötaso Suomessa - myös kunnissa - hyvä => ei saisi syntyä kuntien tieto- ja taloushallinnon kannalta epätarkoituksenmukaisia ratkaisuja

Direktiivin kansallinen toimeenpano

- VM:n asettama työryhmä (1.10.2017 – 30.6.2018)
 - » VM, Finanssiala, Kuntaliitto, Teknologiateollisuus, Tietoyhteiskunnan Kehittämiskeskus Tiece ry, Tieken verkkolaskufoorumi, Työ- ja elinkeinoministeriö sekä Valtiokonttori
 - Valmistele kansallisen toimeenpanosuunnitelman
 - Valmistele Hallituksen esityksen tarvittavista lainsäädäntömuutoksista
 - Hakee keinoja verkkolaskumarkkinoiden toimivuuden tehostamiseksi
 - Suunnittele toimenpiteitä, joilla verkkolaskun välityksen tietoturvallisuutta ja tietosuojaa voidaan kehittää
 - Valmistele verkkolaskutoimijoiden yhteiset toimintaperiaatteet
- Selvitetään miten katetaan laajempi soveltamisala kuin kynnysarvon ylittävät hankinnat => kytkentä taloushallinnon automatisointiin, eKuittiin, ALV-tilityksiin...
- Kansalliset standardit Finvoice, TEAPPS edelleen käytössä
- Jollekin viranomaiselle valvontatehtävä?

Taustapohdintaa soveltamisalan vaikutuksista

SOVELTAMISALAN VAIHTOEHTOJA (LÄHETTÄMINEN/VASTAANOTTO)		
Ketä veloitetaan?	Mihin veloitetaan? / Mitä oikeutetaan?	Vaikutukset
Julkinen hallinto	Direktiivin minimi (EU kynnyksarvon ylittävät)	Hyvin vähäiset
	Ottamaan vastaan kaikissa hankinnoissa	Muutos nykytilaan pieni
	Oikeutetaan vaatimaan verkkolaskua (ei ehkä vaadi sääntelyä)	Muutos nykytilaan pieni
	Vaaditaan/oikeutetaan lähettämään G2B	Muutos merkittävä, vaikea hahmottaa
Kaikki organisaatiot	Veloitetaan ottamaan vastaan	Kohottaa valmiutta. Lisaako verkkolaskujen lähettämistä?
	Vaaditaan/oikeutetaan lähettämään	Vaikutukset alkuvaiheessa hämmentäviä
	Veloitetaan lähettämään ja ottamaan vastaan	Vaikutukset merkittäviä, ongelmia pienille toimijoille
	Ostaja voi vaatia verkkolaskua sopimuksessa	Vaikutus kohtalainen, koska saa myös hyödyn
B2C ja G2C	Ei veloiteta	

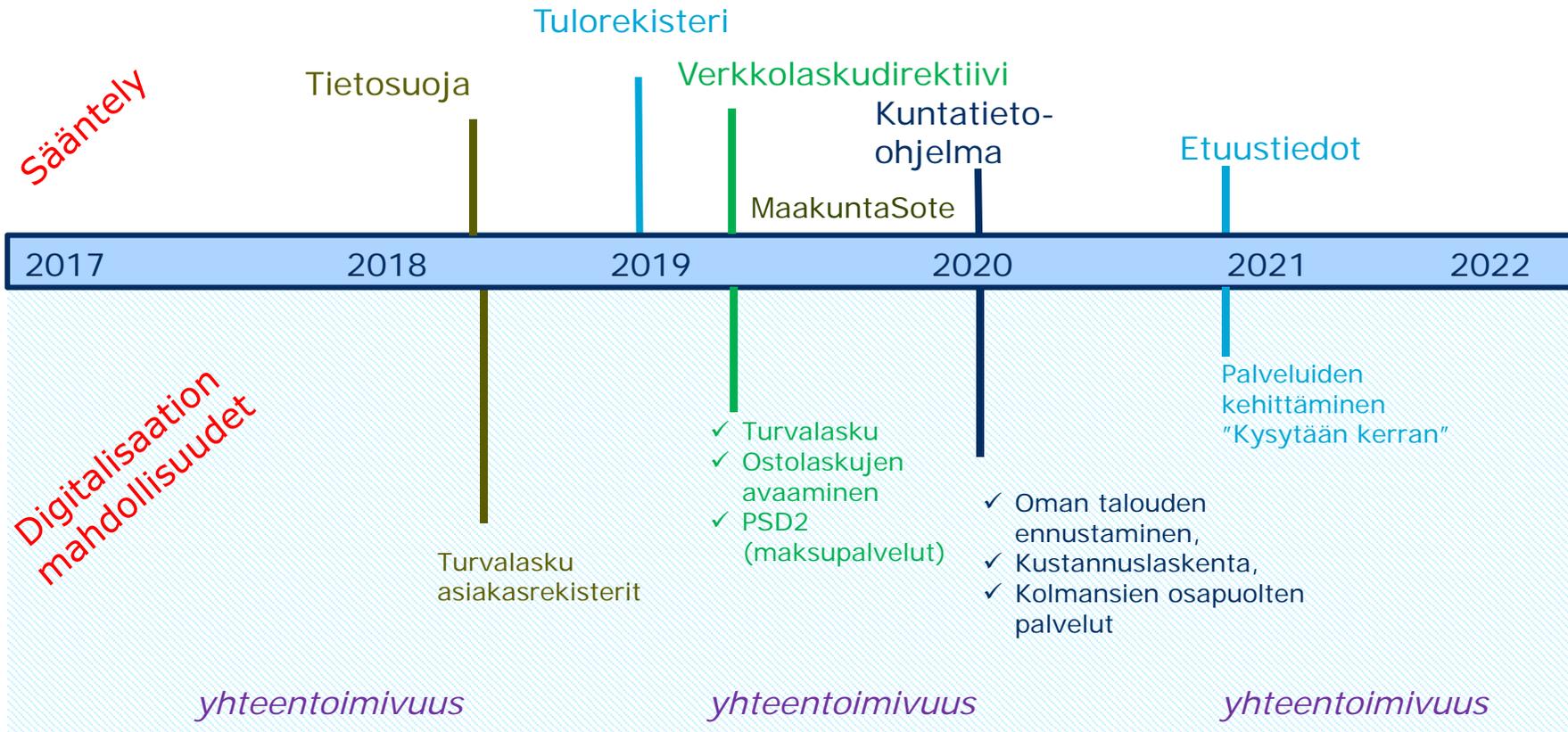
Soveltamisala – verkkolaskutuksen pakollisuus?

- Julkinen hallinto: velvollisuus vastaanottaa verkkolaskuja (siirtymäajan jälkeen)
 - » Kuitenkin termiä julkinen hallinto tarpeen tarkentaa (erityisesti kynnyksarvoja pienemmät hankinnat)
 - » Alv-lain 209 d §: lasku voidaan ainoastaan vastaanottajan suostumuksin antaa sähköisenä
- Hankintayksiköt voivat jo nyt julkisissa hankinnoissa vaatia sähköisiä laskuja ja tiettyjä laskustandardeja edellyttäen, että julkisten hankintojen yleisiä periaatteita kuten riittävää suhteellisuutta ja avoimuutta noudatetaan
 - » Ehdotettu säännös ei estäisi jatkossakaan hankintayksikköjä vaatimasta hankinta-asiakirjoissa tietyn standardin mukaisia sähköisiä laskuja
 - » Mikäli hankintayksikkö vaatii jonkun muun standardin noudattamista, toimittajalla olisi lain perusteella aina mahdollisuus lähettää eurooppalaisen standardin mukaisia laskuja
- Tavoite säädännölle: sisältää myös eKuitin
 - » Alv-lainsäädäntö: transaktiossa tulee olla lasku – voidaanko ALV – lain alla säätää kuitista ja sen antamisvelvollisuudesta?
- Yritys- ja julkisen toimijan oikeudesta vaatia verkkolaskuja säädettäisiin mahdollisesti ALV-laissa => verkkolaskujen lähettämispakkoa tehokkaampi keino, aikataulu haasteellinen
 - » Linjausta ei voi lisätä hankintalakiin => vain kynnyksarvot ylittävät hankinnat (TEM)
- Ahvenanmaalla oma toimivalta

Aikataulusta ja toteutuksesta

- Komissio vahvistanut: implementointi päättyy 17.4.2019
 - » HE luonnos lausunnolle elokuu/2018
 - » HE eduskunnalle marraskuu/2018
 - » Laki voimaan huhtikuu/2019 (= 18.4.2019)
- Valitusprosessit?
- Siirtymäajat? Kunnille kevääseen 2020 saakka?
- Operaattoreiden ja järjestelmätoimittajien resurssien ja valmiuksien varmistaminen!
- Yhteys taloushallinnon automatisointiin ja kunnan digitalisaatioprojekteihin – tarve kuntatoimijoiden verkostolle

Kuntien taloushallinnon ruuhkavuodet 2017-2022

KunIT - Robotiikka ja keinoäly prosessien tehostamisessa => suhde kokonaisuuteen

Kiinnostus Skype – palaveriin

18.6.2018 klo 14

digi / talousverkoston muodostamiseksi

tom.holmroos@kuntaliitto.fi

jari.vaine@kuntaliitto.fi

Kiitos !

Jari Vaine
erityisasiantuntija, rahoitusala
puh. 09 -771 2018, 050 562 7687
jari.vaine@kuntaliitto.fi